

Sevärdheter i Patna

Mitt i det indiska kärnlandet i Bihar, ligger den brusande staden **Patna**. Staden har ett par miljoner invånare och är delstatens huvudstad. Här möter ett sedvanligt virrvarr av håliga gator, skräphögar, kor, hundar och underbara människor. Det svämmar inte över av klassiska sevärdheter här, de finns i desto större antal i närheten, i **Varanasi**, **Lucknow** m fl platser. Men Patna har sitt *Runda huset*, Gol Ghar på hindi. Det är en annorlunda byggnad mitt i Patna, inte långt från Ganges trögflytande vatten.

Huset ser ut som en upp- och nedvänd skål. Arkitekturen känns modern, konstnärlig och djärv. Den må vara konstnärlig och djärv men modern är den inte. Huset uppfördes 1786 av den brittiske kaptenen John Garstin på order av generalguvernör Warren Hastings. Garstins förband var *the Bengal engineers*, och var en del av Ostindiska kompaniets trupper på platsen. Det skulle bli den första i en lång rad av spannmålsmagasin enligt planerna. Detta på grund av att man genomlidit en stor svältkatastrof och nu ville se till att förråd med spannmål fanns för framtida hungersnöd.

Så order gavs om att bygga ett spannmåslager och denna jättebikupa blev resultatet. På de två utvändiga trapporna skulle man vandra till toppen för att i det stora hålet, 29 meter upp, hålla i spannmålen. 124 285 ton skulle man få plats med. Enligt uppgift - knappast förvånande - skulle dock alla dessa ton i första hand gå till den brittiska armén - inte till de svältande indierna.

Detta makalösa magasin byggdes finurligt med trappavsatser så man kunde vila när man bar upp spannmålen. Det var också arkitektoniskt intressant eftersom inga invändiga pelare höll uppe husets runda tak och väggar.

Tankarna som väcks inför Golghar, går först till **Rom** och Panteon. Men sedan när de indiska vännerna berättat dess historia så är det snarast **Pisa** och det lutande tornet som dyker upp. För precis som med tornet i Pisa så gick något fel.

Detta genialiskt uttänkta byggnadsverk kom aldrig till användning på grund av att de två mycket viktiga dörrar varifrån spannmålen skulle bäras ut konstruerades så att de öppnades inåt. Med magasinet fullt av säd kan givetvis inte dörrarna öppnas! Ett lämpligt monument över mänsklig dumhet? Döm själv...

Ann-Christin Berglund

